

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

ŠTEV. 6

1-9-3-8

**STREBENSKA
ČEBELNARSKA
GLASILA
LETNIK
XLI**

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARŠKEGA
DRUŠTVA

V

LJUBLJANI

Vsebina:

Vabilo	*81	Ženitev Grahljevega Štefana	89
Kranjsko čebelarstvo pred sto leti	82	Društvene vesti	92
Spomladanski pregled	93	Naše podružnice	95
Poročilo	85	Drobir	95
Opazovalne postaje	88		

Mali oglasi

Prodajam 7 naseljenih A. Ž. panjev, čebelnjak za 12 panjev in vso opremo. Cena po dogovoru. I. Ješe, čebelar v Ljubljani, Cesta na Loko 20.

Prodajam 50 skoro novih A. Ž. panjev z dobrimi družinami po zmerni ceni. Carli Alojzij, Talčji vrh p. Črnomelj.

Prodajam 27 A. Ž. panjev, močne družine, dobro založene z medom. Pojasnila daje Društvena Čebelarna v Ljubljani, Tyrševa c. 21.

Kupimo dobro ohranjeno stiskalnico za vosek. Ponudbe z navedbo cene pošljite na Čebelarško podružnico v Bogojini, v roke Štefana Vugrinca.

Čebelarke vesti iz Št. Vida na Dolenjskem

Dne 24. IV. 1958 smo se zbrali v Št. Vidu pri Stični čebelarji iz treh dolenjskih podružnic in sicer: Stična, Vel. Gaber in Št. Vid. Navzoči so bili vsi glavni funkcionarji treh edinic in mnogo članstva, kar je dokaz, da se članstvo v letih čebelarke krize veliko bolj zaveda svoje dolžnosti do podružnic, ker ve, da v skupnem delu ložje prebrodimo to čebelarke krizo, ki tare posebno dolenjske čebelarje.

Razpravljalo se je o žalostnem stanju našega čebelarstva radi slabega vremena, vsled česar je pri nas uničena vsa pomladanska paša. Mnogi čebelarji so bili prisiljeni kupiti sladkor za krmljenje, da so si rešili čebele pred izumrtjem vsled lakote.

Ugotovilo se je, da pri nas sploh primanjkuje spomladne paše in da bo treba začeti s setvijo in sajenjem medonosnih rastlin.

Več članov se je oglasilo tudi radi uvoza čebel v ajdovo pašo, ker vsled slabih letin je ajdova paša edini up tukajšnjih čebelarjev.

Izkušnje zadnjih let so nam pokazale, kako brezobzirni so tuji dovažalci čebel v ajdovo pašo, zato bodo v naprej tukajšnje podružnice uporabile vsa zakonita sredstva, da se dovoz čebel v ajdovo pašo omeji na minimum. Več posestnikov je bilo prisiljenih, da so s svojimi čebelami iz svoje zemlje morali bežati drugam in mnogo čebelnjakov je že praznih, ker so uvožene čebele uničile z ropom cele čebelne družine, da so naši čebelarji obupali nad to najlepšo panogo kmetijstva.

Čebelarji

plačajte zaostalo članarino!

Glasiło Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno. — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14

Številka 6

V Ljubljani, 1. junija 1938

Letnik XLI

Vabilo

Podružnica Slov. Čebelarskega društva za Maribor in okolico priredi ob 20 letnici podružničnega obstoja dne 31. julija 1938, v primeru slabega vremena pa dne 7. avgusta 1938

I. Veliko razstavo živih čebel

v zvezi z jubilejno veselico na veseličnem prostoru gostilne Veber (Franc Midlil), Podbrežje pri Mariboru, Zrkovska cesta št. 3, s sledečim sporedom:

1. Ob 8. slavnostno zborovanje v dvorani gostilne Veber.
2. Ob 9. otvoritev razstave in čebelarsko predavanje g. župnika Henrika Peternela.
3. Ob 15. začetek veselice. Veselica je zamišljena z jako pestrim sporedom, godbo in plesom in bo nudila gostom mnogo razvedrila in lepih spominov.

Za časa „Mariborskega tedna“, to je od 6. do 15. avgusta, bo

II. Splošna velika čebelarska razstava

v lastnem paviljonu na veseličnem prostoru „Mariborskega tedna“.

Pojasnila o obeh razstavah so objavljena na tretji strani ovojnega liste te številke Čebelarja.

Vabimo vse čebelarje od blizu in daleč, da s svojo udeležbo na veselici in splošni razstavi podprejo delo mariborske podružnice. Pomagajmo si v prvi vrsti sami sebi z razstavnimi predmeti in gmotno podporo. Ker je naša prireditelj dvojnega pomena, strokovnega in narodnega, smo prepričani, da bodo čebelarji prireditelj prav razumeli in jo podprli z vso svojo moralno in gmotno močjo. Vsa pojasnila o razstavi daje mariborska podružnica (dopise je poslati g. predsedniku Otonu Črepinku).

V zvezi s proslavo 20 letnice priredi „Podružnica Slov. čebelarskega društva za Maribor in okolico“ dne 19. junija t. l., v primeru slabega vremena pa dne 26. junija t. l. izlet v bivšo Avstrijo, kjer si bodo izletniki ogledali veliko napredno čebelarstvo. Podrobna pojasnila daje interesentom mariborska podružnica (g. predsednik Oton Črepinko, trgovec v Mariboru, Zrinjskega trg 6).

ODBOR.

Kranjsko čebelarstvo pred sto leti

(Po članku prof. Valentina Konška.)

(Koneč.)

V onih pokrajinah, kjer ne uspeva resje, prevažajo čebelne panje sredi marca v druge kraje, ki so bogati z reso. Tako n. pr. dovažajo čebele v Kolovrat iz vseh sosednih vasi na resjo pašo. Kmetje v Kolovratu imajo velike čebelnjake, v katere sprejemajo tuje čebele proti odškodnini 6 krajcarjev za panj. Tu ostanejo panji do konca aprila. Dovažanje čebel v to župnijo je bilo do l. 1859 zelo težavno, ker je čez strmo gorovje držala jako ozka steza, toda v preteklem poletju je dal kolovraški g. župnik Janez Cigler⁶ na lastne stroške napraviti pot čez gore...

Kakor tudi je velika ugodnost, ki jo nudi kranjskemu čebelarju flora, tako ima to vendar včasih slabe posledice. Če je v prvi periodi vreme ugodno, donáša čebelarju izredno veliko koristi, zakaj prihrani si med za klajo in ni nevarnosti, da bi mu čebele zbolele; tudi se more nadejati močnih rojev. Če je konec marca lepo vreme, pošlje čebele na pašo in lahko brez skrbi porabi svoj zadnji med o veliki noči za slaščico, za „kolač“. Kadar pa nastopi trajno slabo vreme in so čebele svojo pičlo zalogo že použile, bi jih bilo treba pitati. Marsikateri kmet pa nima več medu ne denarja, da bi ga za visoko ceno kupil, tedaj si v sili pomaga z nadomestki.⁷ Žal, da pozna samo slabe nadomestke. Kuha namreč v vodi suhe hruške in s to vodo pita čebele. Posledica te piče je griža, ki nastopi skoraj neizbežno v malo dneh. Da bi temu zlu odpomogel, prilije hruševici nekaj žganja. Od tega se čebele seveda upijanijo ter deró tudi ob slabem vremenu na plano, toda po ostrem zraku omrtvičenih se jih le malo vrne v panj. Tako se zgodi, da izgubi kmet v teku 14 dni znatno število svojih panjev. Žalostnega obraza lazi okoli čebelnjaka in dela zaobljube, da bi mu

⁶ Kolovraški župnik Janez Ziegler, roj. v Kamniku l. 1796, je bil sodobnik slovenskega pisatelja Janeza Ciglarja (tudi Ziegler), roj. v Udmatu pri Ljubljani l. 1792, pozneje župnika v Višnji gori, pisca prve slovenske povesti „Sreča v nesreči“ (1836).

⁷ Pod črto Konšek omenja, da je priporočila vreden skrob sirup (Dextrinsyrup).

nebo dalo vsaj za črešnjevega cveta lepo vreme. Zakaj če tega ni, gredó skoraj vsi panji v nič in neprevidni kmet utrpi izgubo, od katere se more šele po več letih opomoči.

Čas črešnjevega cveta tvori prehod iz prve v drugo periodo, ki nastopi v začetku maja, ko cvete ostalo sadno drevice. Tudi od vremena te dobe zavisi, kako letino bo čebelar ućakal. Če pa je bilo v prvi periodi ugodno vreme, slabo vreme v drugi ne napravi dosti škode.

Čas od konca maja do konca avgusta je razdobje med drugo in tretjo periodo. V tem času odpre na tisoče rastlin svoje bolj ali manj medene cvetne ćaše. Takrat prihaja zlasti hoja v poštev. Hojev cvet je namreč izredno medovit, toda hojev med velja za najslabšega; tudi hojev vosek je mnogo temnejši in pri gorenju baje praskoće.

Zdaj se prične tudi doba rojenja. Navadno da en panj v letu dva roja. Moćen panj izroji včasih tri, tudi štirikrat, toda zadnja dva roja sta slabotna in rada pobegneta. Zato je treba na take roje posebno paziti. Če je tak roj na tem, da bi ubegnil, mećejo nanj prsti i. t. d., da ga zbegajo in matico utrudijo, da kmalu kam sede. Ujeti begunec pa skuša zopet pobegniti. Ubegle čebele se naselijo v votla drevesa, ki so jih bile že prej izbrale, zakaj če jih na begu z oćmi zasledujemo, moremo opaziti, kako plovejo v premi smeri proti kakemu drevesu, kjer se v duplu poskrijejo. Tudi na prisojne in pećevite apnenske gore rade odleté. Tako n. pr. ubežé posebno rade na goro Krvavico („Krevoviza“), ki se dviga na štajersko-kranjski meji južno od glavne ceste. Je nekaj nad 1000 ćevljev visoka, njena na eni strani navpična stena je pokrita z železovcem (Eisenoxyd). Preprosti kmetje pa mislijo, da kaplje tam iz skalnih razpok med, ki ga je solnćna pripeka raztopila...

Izkušnja je pokazala, da čebele v letih, če je bilo prejšnje poletje vroće, mnogo moćneje rojé kakor sicer, toda dajo le majhne in lene roje. Ta pojav se da morda takole razložiti: V vroćem in suhem poletju nekatere rastline, na katerih čebele sicer med nabirajo, okrzljavé, nasprotno pa vzklijejo zopet druge rastline pogosteje kakor druga leta. Zlasti so to usnatice (labiatae), ki veliko laglje vroćino prenašajo in zato v suhah letih obilno uspevajo. Zlasti buj-

no raste travniška kadulja (*Salvia pratensis*). Ta rastlina vsebuje mnogo eteričnega olja, ki ga tudi čebele srkajo. Ta hrana dviga čebelam spolni gon, da še v avgustu rojé ter dajo naslednje leto mnogo rojev. Vendar se avgustovi roji le redkokdaj opomorejo, razen če je ob ajdovem cvetju prav lepo vreme.

Pred ajdovim cvetom, t. j. pred začetkom tretje periode, daje na Kranjskem čebelam obilo hrane navadna ali jesenska resa (*Erica vulgaris*). Proti koncu avgusta se z ajdovim cvetom pričinja tretja perioda. Od ugodnega vremena prvih dveh dob zavisí obstanek čebel skozi poletje, od tretje pa je odvisen letni medeni donos. Ajdo sejejo poyvod na Kranjskem, izvzemši više ležeče predele, in sicer takó, da poseje kmet dve tretjini svoje orne zemlje z ajdo. Kranjska ajda, iz katere moke pripravljajo Kranjcu najljubšo jed — žgance, je drobna in okroglastega zrna.

Če je vreme lepo, so panji kmalu z medom napolnjeni, in če ostane dalj časa ugodno, poveznejo na polne panje še manjše, prazne, in tudi te napolnijo. Ker v nekaterih krajih na Gorenjskem radi visoke lege ne sejejo ajde, prepelejo iz teh krajev konec avgusta panje v ravnino v okolici Kranja in Ljubljane na posebnih, v ta namen narejenih vozovih. Ti vozovi imajo dno, viseče na verigah, ter naložé nanje panje, da se med vožnjo z nihanjem zmanjša pretresanje.

*

Tako se glasi v glavnem poročilo o razmerah in običajih kranjskega čebelarstva v prejšnjem stoletju. Sodobni čebelar bo iz spisa vsaj to posnel, da je čebelarstvo že od nekdanj važna gospodarska panoga pri nas, in bo z zadovoljstvom priznal, da je od tistih dob do danes doživelo znaten napredek.

Spomladanski pregled

Vladi Martelanc — Črnomelj.

Spomladanski pregled družin ni nič manj važno opravilo od zazimljenja. Tudi čebelarji z obširnim obratom, ki prepuščajo običajna dela sicer večšim čebelarskim pomočnikom, ne zaupajo tega važnega posla nikomur in ga opravljajo z največjo skrbnostjo sami. Ta snov je bila neštetokrat obdelana v raznih člankih in obravnavajo jo

skoro vse naše čebelarske knjige. Ker leto za letom opazujem, da čebelarji preveč omalovažujejo ta posel in s tem zelo grešijo, sem sklenil, da opišem v teh vrstah sistem dela, ki se je meni že več let prav dobro obnesel. Nimam namena, da bi tu kaj ovrgel ali spreminjal, pač pa poenostavil in izpopolnil.

Zelo važno je, kdaj naj z uspehom izvršimo prvi temeljiti pregled. V Jugovi knjigi je na strani 152 omenjeno, da imamo možnost za to delo med Svečnico in sv. Valentinom, (med 2.—14. februarjem) o priliki trebljenja. Res, slab čebelar bi bil oni, ki bi tako priliko prezrl. Posebno oni, ki nimajo glede zimske zaloge povsem čiste vesti, kaj radi tedaj lazijo okrog panjev in so potolaženi, ako so jim vsi ostali pri življenju. Ne zavedajo pa se, da se za slabo preskrbljeno družino začenja šele sedaj najkriticnejša doba.

Važni zadevi pri spomladanskem pregledu sta vedno osirotelost in trotovost. Točna ugotovitev teh je takrat, ko pričenjajo prve matice z zaleganjem, nezanesljiva, ker imamo družine, ki zaostajajo v tem pogledu 8—10 dni za drugimi. Po mojih dosedanjih izkušnjah izvršimo temeljit pregled najuspešnejše v prvi polovici marca meseca. Vsak plemenjak mora takrat imeti zalego vsaj na 1 do 2 satih. Če je ni, je skoraj gotovo brez matice. Zelo oprezni moramo biti zaradi ropa ves februar, tja do 20. marca. Brezmatični in v obrambi mlačni panji pridejo prvi na vrsto. Takrat moramo odločno poseči vmes, da zlo že takoj v začetku ustavimo. Tam, kjer so roparice odnesle neovirano že več kg medu, jih je težko odvrniti od „zločinskega“ posla. Sicer se pa rop po sv. Jožefu skoro vedno sam ustavi, ker imajo družine večjo skrb za množečo se zalego in jih vabi prva paša v naravo.

Pri pregledu je najbolje, da je čebelar sam in ga nihče ne moti. To je zelo naporno delo, ki zahteva zbranega človeka, ne pa raztresenega površneža. Delo naj gre čim urnejše od rok ter ne izgubljamjo časa z nepotrebnimi opravili. Uren čebelar lahko pregleda na dan 20—50 družin. Ko odpremo panj, ocenimo najprej moč panja. Z I označimo najbolj močne panje, pri katerih žival zaseda malone vse sate in deloma podseda. Pri smotrnem čebelarjenju imamo takih družin 50—60%. Z II zaznamujemo one panje, ki zasedajo vsaj polovico satja in imajo vse pogoje za normalni razvoj. V III. kategorijo uvrstimo slabiče, kateri so čez zimo iz neznanih vzrokov

oslabei. Take družine zasedajo običajno 2—3 sate. Zgodi se, da posamezne dohite družine II. kategorije, mnoge pa moramo konec aprila podpreti s pokrito zalego iz drugih panjev, da jih do prestavljanja izenačimo. Pomniti treba, da ti panji niso bili zazimljeni kot slabiči, pač pa kot normalni plemenjaki z mladimi maticami, ki so iz kateregakoli vzroka prišli ob žival.

Drugo, kar more zanimati čebelarja, je število zaleženih satov in kakovost zalege. Navadno je ta v harmoničnem razmerju z živalnostjo (močjo) družine. So pa tudi izjeme, n. pr. po moči sicer družina II. kategorije ima toliko zalege, da jo komaj obseda. Takim panjem navadno pomagamo z živaljo iz slabičev, ki smo jih prisiljeni podreti. Pri ocenjevanju zalege moramo vedno upoštevati zaleženo ploskev, ne pa število zaleženih satov. Včasih je zalega samo na dveh satih, zaležena ploskev pa je večja kot pri kakem panju na štirih satih. Takrat elipsa gnezda ne prečka satov, ampak gre vzporedno na dveh satih od žrela proti mreži. Vzrok za tako preusmeritev matice je navadno razpoložljiv prostor na 2, 3 srednjih satih, dočim so ostali zaliti z medom. Da rešimo družino takih klešč, denemo na vsako stran zalege eden, dva prazna sata, katere bo matica takoj zalegla in bo dobila oblika gnezda zopet normalno sliko.

Ko smo označili na beležnici kakovost (kategorijo) družine, naredimo črtico in takoj zapišemo še število zaleženih satov, n. pr. I—4. Ob tej priliki pomaknemo vsa gnezda, ki so ob stranici plodišča, v sredino. Kakovost zalege natančno premotrimo in s tem indirektno ocenimo tudi matico. Tam, kjer najdemo zraven malega kroga pokrite čebelne zalege tudi trojto v čebeljih celicah, lahko sklepamo, da je matici zmanjkalo plodila in da bo panj postal trotar. Združitev je v takem primeru edini izhod. Prenaglitni se seveda ne smemo, ker imamo tudi rodovitne vitke matice, ki zaležejo v posamezne čebelje celice trojta jajčeca. Tak primer sem imel letos tudi sam pri nekem panju. Le obilna, lepo strnjena čebelna zalega mi je jamčila, da je matica prava.

Tretja, nič manj važna točka pri tem pregledu je ocena zaloge medu. Mnogi čebelarji se tolažijo češ, če so prestale do sv. Jožefa, je največja nevarnost že minula, ker bodo odslej dobile za silo že v naravi. Zadovole se z mrvicami pokritega medu, čeprav ne tehta vsa medena beračija 1—2 kg. To je kratkomalo loterija, ki

redko pripelje do dobitka. April je povečini tako muhast, da je razvoj odvisen le od zaloge. Včasih si ne znamo razložiti, zakaj panji tako neenakomerno porablajo zalogo. Saj smo jih jeseni zazimili povprečno na 10—12 kg medu, a so sredi marca nekateri skoro na koncu, dočim je v drugih še toliko živeža, kot bi pozimi ničesar ne porabili. Tu imamo morda opravka s tatov in okradencem, in z zamenjavo nekoliko satov krivico lahko takoj popravimo. So pa med panji, kajpak, tudi večji snedeži, ali če bi ti imeli dar govora, bi nam gotovo potožili, da niso imeli vso zimo pravega počitka, ker jih je mogoče nadlegovala miška, trkala sinička na brado, in mogoče bi nam celo namignili o žeji in lahki grži.

Koliko zaloge naj ima panj še sredi marca? Ako smo ga zazimili na 10 kg medu in je porabil po letošnjih poročilih opazov. postaj najmanj 70 dkg mesečno, mora imeti sredi marca še približno 6 kg medu. Panji s tako normalno porabo so imeli letos pri nas okrog 15. marca 4—5 satov zalege. Če je bil panj, kar se tiče moči, uvrščen v I. kategorijo, je dobil oceno I—4—6, kar pomeni: moč I. kat., zalega na 4 satih, zaloge 6 kg medu. Spričo letošnjega zgodnjega razvoja je bilo zame to normalno stanje panja, kar seveda ne velja za vse predele naše domovine in za vsako leto. Razmerje teh glavnih točk je navadno skladnostno. Recimo, da ocenimo kak panj s II—2—5. To pomeni, da je žival v pravem razmerju z zalego, dočim je zaloge prepričala ter bi jo moralo biti zaradi majhne množine čebel najmanj še 7—8 kg. Tu ni bilo nekaj v redu, slika panja ni normalna. Čebele so gotovo nemirno prezimile, zato več porabile. Padeč živali pripišemo lahko tudi kaki bolezn. Enako nam ocena II—2—6 razodeva, da je razmerje med močjo družine nekoliko nenormalno. Žival komaj obseda zalego, zato je panj potreben okrepitve s čebelami iz kakega brezmatičarja ali trotovca. Ako smo panj ocenili s III—1—8, imamo opravka s siromakom, ki nam ne bo delal nikake časti, ampak bo ostal mrtva številka v našem čebelnjaku. Vzroke za tako manjvrednost bomo gotovo našli v zapiskih iz prejšnjega leta, ali celo dve leti nazaj. Vedno smo upali, da si bo opomogel, ker je imel mlado matico dobrega plemena in smo mu celo v jeseni prizanesli, ko smo mu k nezadostni zalogi primaknili še nekoliko kilogramov medu. Kaj naj počnemo s takim panjem, ali naj ga združimo? Ako smo bili že toliko neprevidni,

da smo ga v upanju na zboljšanje zazimili in žrtvovali precej medu, potrpiamo še mesec dni ter ga takrat ojačimo z zalego iz močnih panjev in mu izmenjajmo matico. To storimo le, ako nam je do večjega števila družin, sicer pa take družine že v jeseni mirno kasirajmo.

Kakšno mnenje naj si ustvarimo o panju z oceno I—2—7? Če je prejšnje leto dobro odrezal, bodimo kar brez skrbi. Je pač bolj počasne narave in bo do prestavljanja, prav gotovo na svojem mestu. Ako naletimo na panje z oceno I—4—5, ali celo I—4—2, pripišemo to površnemu zazimljenju in popravimo napako vsaj ob zadnji uri. Panj, ki v aprilu teden dni strada, nam tisto leto ne bo mogel delati čudežev.

Načina ocenjevanja pri pomladanskem pregledu kakor sem ga zgoraj opisal, se poslužujem že mnogo let in ga vsakomur priporočam. Potem odpadejo vse one dolge litanije, ki jih nekateri pišejo na vrata panja in se potem niti sami pri njih ne spoznajo. Nekoč sem bral na panjih, ki so bili spomladi na prodaj, sledeče beležke: „Odlična družina z najboljšimi svojstvi; zaloge preveč itd.“ To se je bralo zelo vablivo, čeravno je bilo treba tem panjem dodati še pred prestavljanjem po 2½ kg medu in izprazniti kar dva trotovca.

Suhe tri številke nam točno kažejo pravo stanje družine. Čemu bi z lepimi nepotrebnimi besedami same sebe varali? Poglejmo rajši resnici v oči in zapišimo s tremi številkami, kar smo našli. Saj je to naša tajna pisava, katere ne bo vsak razvozljal. Vem, da bo ta ali oni čebelar upravičeno pripomnil, da bi pri oceni družine vse lahko pogodil, le zalogo bi težko precenil. Seveda, če je ni, jo ne bo mogel! Le pogum! Z bistrim pogledom in občutljivo roko jo bomo gotovo vsaj približno pogodili.

Stremimo za tem, da poenostavimo naša čebelarska opravila, ker tudi v čebelnjaku velja izrek: Čas je zlato.

Poročilo

o pregledovanju panjev v sodnem okraju Ljutomer radi čebelnih kužnih boleznih.

Po dolgoletnem prizadevanju, da temeljito začnemo zatirati že nešteto krat ugotovljeno kužno gnilobo čebelne zalege, ki v naših krajih neusmiljeno leto za letom prazni čebelnjake ter resno ogroža tudi čebele

prevaževalcev, se je Slovensko Čebelarsko društvo v Ljubljani odločilo, da na svojo roko izvede to veliko delo.

Pred leti je v ta namen izvežbalo na posebnem tečaju več izvedencev. Žal se je tistikrat od nas odzvalo zelo malo interesentov za tečaj, iz našega okraja samo dva, ki sta tečaj tudi dovršila ter položila tozadevni izpit z dobrim uspehom.

Predlansko leto je bil pregledan Ptujski okraj, kar je imelo zelo ugodne posledice, posebno zato, ker so se čebelarji poučili na licu mesta o tej bolezni in kako jo moramo zatirati.

Na podlagi te vidne koristi in sumnje, da je ljutomerski okraj gnezdo te bolezni (pregled v ptujskem okraju je pokazal, da je bilo največ okužb ob meji našega sreza) je društvo sklenilo, da tudi tukaj izvrši tak natančen pregled, kakor v ptujskem okraju. Le potem bi bilo mogoče točno dognati resnično gnezdo te bolezni ter jo zatreti. Ker pa denarna društvena sredstva niso dovolila akcijo izvesti po vsem okrajnem glavarstvu, se je poverilo odborniku društva Ribiča Ivana, naj prouči, kako bi se čim večji okoliš mogel pregledati v okviru razpoložljivih sredstev, da ne bi pozneje nastale sitnosti z nekritimi računi, kakor se je to zgodilo v ptujskem okraju. Po temeljitem preudarku na podlagi uradne statistike in statistike, ki so jo poslale posamezne podružnice, se je dognalo, da bo mogoče pregledati ves sodni okraj Ljutomer, in sicer po domačih dveh izvedencih, kar je odbor SČD odobril ter poveril vodstvo in nadzorstvo akcije odborniku Ribiču Ivanu.

Dne 13. julija je sklicalo SČD sestanek v Ljutomeru, katerega so se udeležili gg.: dr. Hribar in dr. Žibert od veter. bakt. zavoda iz Ljubljane, domači okrajni veterinar g. Jakeln, izvedenca Rudolf Karl in Pihlar Ignac ter Ribič Ivan kot zastopnik društva in vodja akcije. Gospod dr. Hribar je podal nekatera pojasnila o pregledovanju panjev in pošiljanju okuženega satja veter. bakt. zavodu. G. okrajni veterinar je obljubil, da bo sam prevzemal okuženo satje, ga sam brezplačno opremil s potrebnimi podatki, če tega ne bi storili izvedenci že na licu mesta, zapakoval in uradno poslal bakter. zavodu v Ljubljani. Točen način tega postopanja se je dogovoril med gg. dr. Hribarjem, dr. Žibertom in veterinarjem Jakelnom.

Po končanem dogovoru se je pa takoj začelo pregledovati, ker sta se gg. dr. Hribar in dr. Žibert hotela prepričati, kako

bosta izvedenca vršila ta posel. Na podlagi podružničnih poizvedb je bilo sklenjeno, da se s pregledovanjem začne na Kamenščaku, ker se je sumilo, da je tu najbližje mesto, kjer se bo našlo kaj bolnih panjev.

Kako je podružnica bila točna v svojih poizvedbah, dokazuje dejstvo, da smo takoj v prvem panju, katerega smo odprli, našli gnilobo. V tistem malem okolišu, kar se ga je moglo tisto dopoldne v navzočnosti komisije pregledati, smo našli 5 okuženih panjev. Pregledu so prisostvovali vsi gospodje ter so se na lastne oči lahko prepričali, da vršita izvedenca svojo nalogo vestno, natančno in hitro ter da posebnega nadzorstva od drugih članov komisije ne bo potreba. Zato so gg. iz Ljubljane lahko mirne duše odpotovali.

enajste ure zvečer, kar je bilo za izvedenca res zelo naporno. Saj sta morala drugi dan zjutraj zopet na delo.

Kod odškodnina za to mučno delo se je določila dnevnicca 60 Din za vsakega izvedenca, to pa ne glede na oddaljenost in čezurno delo. Izvedenca sta vršila delo z veseljem ter sta lahko ponosna, da sta vse opravila vestno in natančno, kakor zahtevajo predpisi. Tudi odbor SČD je priznal njuno požrtvovalnost ter jima je naklonil v zahvalo in vzpodbudo še posebno nagrado, ki sta si jo tudi resnično zaslužila.

Kako natančno se je pri sestavi načrta in stroškovnika postopalo, je razvidno iz tega, da se je pri kalkulaciji vzelo za podlago 4027 panjev, ki jih izkazuje uradna statistika za sodni okraj Ljutomer, po konča-

Podatki

o čebelnjakih in panjih v sodnem okraju Ljutomer l. 1937.

Občina	Število		Število panjev			Sestav panjev										
	čebelnjakov	naselj. panjev	okuženih	sumljivih	zdravih	A. Ž	Dunajčanov	Američanov	Kunčevci	Kranjci	Nem. norm.	Koši	Drugi	Najserjevci	Prazni	
Cezanjovci	45	341	8	1	332	99	—	—	—	—	—	28	—	226	310	
Ljutomer mesto	13	136	—	—	136	36	—	4	—	—	—	4	—	92	71	
Ljutomer okolica	81	608	10	2	596	153	5	—	—	—	3	30	58	359	503	
Veržej	43	749	2	—	747	275	—	1	—	—	—	5	—	468	328	
Štrigova	83	500	3	—	497	193	10	4	—	—	—	223	17	52	325	
Križevci pri Ljut.	124	1154	1	—	1153	114	30	—	—	—	—	16	—	994	979	
Mala Nedelja	69	519	3	—	516	37	134	6	—	—	—	17	—	325	298	
Skupaj	458	4007	27	3	3977	907	179	15	—	—	3	323	75	2516	2814	

Že prej je dalo okrajno glavarstvo prizadetim občinam nalog, naj dodele pregledovalcem posebnega zastopnika občine. Da se izvedencema omogoči lažje skupno delovanje, ter skupno pomoč pri delu in ob potrebi podpora od strani zastopnika občine, je bilo sklenjeno, da naj izvedenca vršita pregled paralelno.

Velikega pomena za uspeh akcije je bilo, da je bilo izvedencema dovoljeno, da lahko vsak okuženi panj po predpisih uničita in panj temeljito razkužita, če lastnik na to pristane. To delo sta izvedenca izvršila zvečer, ko so bile čebele vse že doma. Ker pa ima podružnica samo eno spajalno svetilko za razkuževanje panjev, je bilo tudi to vzrok, da sta vršila delo paralelno, ker le na ta način je bilo mogoče ostati v stalnem stiku ter se pri delu medsebojno podpirati. Toda čeravno je bilo delo organizirano po možnosti čim najbolj praktično, se je vseeno zavleklo do desete in celo tudi do

nem pregledu se je pa ugotovilo, da je bilo pregledanih 4007 panjev, torej samo 20 panjev manj, kakor je bilo v proračunu upoštevano.

Glede stroškov je stvar še boljša. Po proračunu bi znašali okoli 5000 Din, končni obračun pa izkazuje samo 3200 Din stroškov. Mnogo je k zmanjšanju stroškov pripomoglo, ker okuženega satja ni bilo treba po pošti pošiljati v Ljubljano, ampak je ta posel prevzel okrajni veterinar, za kar mu na tem mestu izrekamo zahvalo. Največjo zaslugo pa imata vrla pregledovalca, ki sta svoje delo res pridno vršila, saj sta večkrat pregledala čez 100 ali pa celo čez 120 panjev na dan, kakor je pač razdalja dovolila, pod predvidenih 60 panjev dnevno pa skoraj nikdar nista prišla.

Čebelarji so pregledovalce z malo izjemami sprejeli zelo prijazno, ter so delu pozorno sledili. Lahko se reče in mnogi čebelarji so to tudi sami izjavili, da je bil pre-

gled več vreden, kakor 10 tečajev in predavanj, ker sta pregledovalca kot praktična čebelarja posameznike med pregledovanjem opozarjala na razne nedostatke, jim razlagala, kako lahko to ali ono delo pri čebelah bolje in praktičnejše izvršijo, jim pojasnjevala razvoj družin in na kak način ga morejo pospešiti i. t. d., tako, da so bili čebelarji nad vse zadovoljni ter je marsikateri izjavil: „Škoda, da ne pridete vsako leto pregledavat, bi se še marsikaj naučili“. S pregledom čebel se je tudi vzbudilo zanimanje za društvo. Upajmo, da se bo število članstva tudi povečalo, če bodo količkaj boljše denarne razmere, ker mnogi čebelarji so izjavili, da uvidijo koristi društva, ampak denarne razmere jim nikakor ne dovoljujejo, da bi pristopili, ker nimajo denarja niti za sol, kaj še, da bi zmogli članarino. Zaradi slabih letin nimajo od čebel nobene koristi. Zelo dober vtis pri čebelarjih je napravilo vestno razkuževanje panjev, da je potem nemogoče prenesti bolezen od panja do panja, še manj pa v tuj čebelnjak.

Zelo velikega pomena za zatiranje kužnih bolezni je tudi, da nam je uspelo dobiti dovoljenje, da s pristankom posestnika čebel izvedenca sama takoj uničita okužene družine in vse temeljito razkužita. S tem je bil uspeh dela zamčen in sedaj lahko upravičeno upamo, da se je sodni okraj Ljutomer rešil bolezni in tega madeža na našem čebelarstvu. Ker so bili čebelarji na licu mesta temeljito poučeni o pravilnem postopanju v primeru ponovitve bolezni, jo bodo lahko sami uspešno zatrli.

Iz objavljene razpredelnice je razvidno, da je bilo pregledanih skupno 458 čebelnjakov s 4007 družinami; med temi je bilo najdenih 27 okuženih in 3 sumljive, ki jih je pa bakterijološki zavod ugotovil tudi kot okužene, torej skupno 30 bolnih družin. Iz tega je razvidno, da pri nas čebele niso bile tako močno okužene, kot smo domnevali. Odslej pri prodaji medu ne bo treba več očitkov, da naš med ni primeren za pitanje.

Najžalostnejši pojav za naše čebelarstvo pa je, da se je pri pregledovanju našlo toliko praznih panjev. Pripomniti moram, da sta izvedenca vpisala kot prazne panje samo take, ki so res v vsakem pogledu dobri za naselitev čebel. Starih, črvivih in napol strohnelih panjev in košev, nista upoštevala, ker bi se potem število praznih panjev podvojilo ali pa celo potrojilo. Iz tega je razvidno, kako je čebelarstvo v okraju Ljutomer zaradi slabih letin naza-

dovalo. Zato se tudi ni čuditi, da je bila akcija proti čezmernemu dovozu v ajdovo pašo, edino izdatno v tem okraju, tako živahna. Tudi število praznih panjev jo opravičuje, kajti prevelika obremenitev ajdovih pasišč, mora voditi do propadanja domačih čebel.

V veliko korist našega čebelarstva bi bilo, da bi pregledali panje povsod, posebno pa v sodnem okraju Gornja Radgona ter v Prekmurju, ker sumimo, da od tam prihaja bolezen k nam.

Tudi zaradi statistike je tak pregled velike vrednosti, ker so uradni podatki zelo pomanjkljivi, saj je uradna statistika izkazala za sodni okraj Ljutomer samo 2427 panjev, pri pregledovanju se jih je pa našlo 4007. Uradna statistika izkazuje tedaj le dobro polovico resničnega števila.

Končno je zelo razveseljivo, da čebele v okraju Ljutomer niso tako zelo okužene, kakor smo domnevali. Ob pregledu ugotovljene bolne družine so bile takoj uničene, tako da sedaj lahko trdimo, da zaenkrat bolezni pri nas ni. Včasih so bile zdravstvene razmere obupne, kar pričajo prazni čelčelnjaki, ki žalostno samevajo, ker so njih lastniki po večletnem boju z boleznijo obupali ter si ne upajo več nabaviti čebel. Marsikateri obupanec je prišel gledat pregledovalca pri delu ter je izjavil, da bi pri njem tudi bilo drugače, ako bi bil znal tako delati, kakor sedaj vidi. Seveda je škoda, da takih čebelarjev ni bilo mogoče privabiti na nobeno čebelarstvo predavanje in na noben praktični tečaj. So bili preveč vsega-vadni!

Upamo, da bo pregledovanje tudi izobrazilo vplivalo na čebelarje. V to nam pomagaj sv. Ambrož, ter nam izprosi zelo medeno letino, da se bodo mogle stare rane malo zaceliti.

Ribič Ivan.

Rovke so pozimi prav nadležni gosti v panjih. O tem se je letos prepričal tudi neki čebelar iz ljubljanske okolice. Dasi je imel na žrelih pločevinaste zapahe, ki znižujejo žrelo toliko, da po človeških mislih rovka sploh ne more v panj, se mu je pripetilo, da se je spak vendarle splazil notri. Biti je morala zelo majhna. Obiskala je nič manj kakor devetnajst panjev, kar so dokazovale zjedi na dnu panjev. Škode sicer ni napravila, ker je bržkone hrustala le mrtvice, ki so padale s satja, toda brez dvoma je vznemirjala družine v zimskem dremežu, kar jim gotovo ni bilo v korist.

OPAZOVALNE POSTAJE

Od vsepovsod dobivam poročila: ta mesec je bil za naše čebelice naravnost katastrofalen. Le prvi dnevi v mesecu so bili lepi in topli. Nastopile pa so mrzle noči in zjutraj je povsod ležala huda slana, ki je ugonobila črešnjo in tudi borovnico. Vrstili so se hladni neprijazni dnevi z mrzlimi vetrovi in sredi meseca nekako so nastopili obupni dnevi: kar je izletelo iz panja, je veter vrgel ob tla in tam so obležali kupi čebel in tudi tam ostali. Panji so se praznili, kakor bi v njih gospodarila najhujša bolezen...

Prejšnji mesec je namreč s svojimi lepimi dnevi in tudi že s prvim donosom pogнал čebele v močan razvoj. Panji so bili natrpani čebel in kjer je bila medena zaloga zadostna, so bili panji sredi aprila že godni za nastavke ali celo za prestavljanje. Tako so se v drugi polovici aprila v čebelnjakih z ugodno lego pojavili tudi že prvi roji (Leveč pri Slov. Bistrici), drugod pa so opazovali pokrite matičnike (žetale).

Gorje pa, kjer čebelarji v tem mesecu niso priskočili na pomoč onim panjem, ki so bili obsojeni, da so prezimili ob pičli

Mesečni pregled za april 1938

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čistih dkg	največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri- do- bil	po- rabil	dkg	dne	C°										
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	25	20	70	—	115	—	—	+15	—	2	+6:33	17	2	3	6	14	10	12
Breg-Križe	483	—	—	—	30	30	20	—	80	—	—	+17	—	3	+4:58	11	9	6	17	11	2	13
Kranj	385	—	—	—	70	85	65	—	220	—	—	+26	—	2	+7:90	22	7	6	7	22	1	22
Virmaše - Škofja Loka .	361	—	—	—	75	60	90	—	225	—	—	+21	—	—	+8:33	27	10	4	5	20	5	26
Tacen-Šmarna gora . .	314	45	10	—	95	195	250	—	485	45	3	+24	—	3	+7:55	23	7	3	14	7	9	25
Barje	289	—	—	—	5	55	65	—	125	—	—	+22	—	5	+6:06	24	5	4	6	19	5	19
Dob	305	5	—	—	70	70	80	—	215	5	2	+26	—	7	+7:33	19	6	3	7	12	11	25
Rova	350	—	—	—	65	75	80	—	215	—	—	+25	—	3	+7:40	25	9	3	6	8	16	15
Mekinje	415	—	20	—	60	140	100	—	280	20	16	+24	—	4	+7:08	25	10	3	6	20	4	29
škorno-Novi kloster . .	450	105	25	20	95	35	70	—	50	50	2	+22	—	5	+8:32	20	3	—	10	20	—	15
Sp. Ložnica-Žalec . . .	252	—	—	—	70	80	70	—	220	—	—	+17	—	4	+4:58	24	8	3	7	22	1	24
Leveč-Sl. Bistrica . . .	355	—	—	—	100	125	100	—	325	—	—	+18	—	4	+6:68	20	12	10	10	12	8	22
Muta	387	—	—	—	60	90	60	—	210	—	—	+20	—	3	+4:93	17	10	5	11	16	3	29
Sv. Duh - Selnica . . .	536	—	—	—	15	5	10	—	30	—	—	+11	—	3	+3:21	19	6	6	6	21	3	21
Studenci-Maribor . . .	265	25	10	15	—	100	145	—	195	15	9	+22	—	5	+6:15	19	12	2	8	11	11	15
Cezanjevci	182	30	—	—	40	20	120	—	200	30	2	+21	—	3	+6:48	18	11	4	5	25	—	26
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	110	105	9	—	220	—	—	+23	—	4	+6:65	9	5	1	8	13	9	19
Žetale-Rogatec	322	190	—	—	80	80	140	—	110	70	2	+23	—	1	+7:50	14	8	6	11	12	7	21
Donačka gora-Rogatec .	397	30	—	—	—	50	120	—	140	10	7	+28	—	3	+8:68	23	6	8	9	16	5	15
Kozje	307	15	—	—	—	5	15	—	5	5	2	+25	—	2	+8:35	21	15	10	7	21	2	17
Videm-Krško*)	168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+18	—	2	+6:76	20	9	5	6	17	7	11
Zakot-Brežice	156	—	—	—	55	140	70	—	265	—	—	+18	—	2	+8:01	29	19	—	9	18	3	24
Toplice-Dol.	179	75	—	5	50	100	110	—	180	20	3	+22	—	1	+7:16	19	9	4	4	19	7	25
Krka	300	10	—	15	40	130	50	—	195	10	30	+27	—	1	+6:68	19	5	2	15	10	5	29
Št. Janž-Dol.	347	—	—	—	70	85	90	—	245	—	—	+15	—	5	+5:50	22	6	5	6	24	—	17
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	20	70	—	90	—	—	+25	—	7	+5:63	15	15	3	9	18	3	10
Cerknica	575	20	—	—	40	65	80	—	165	—	—	+22	—	6	+5:78	18	3	8	5	16	9	24
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	45	45	65	—	155	—	—	-10	—	7	+2:12	10	7	3	10	11	9	21
Novo mesto	180	—	—	—	85	115	100	—	300	—	—	+27	—	3	+8:66	23	9	4	3	14	10	14
Šmarjeta	375	50	70	170	130	330	280	—	450	70	30	+24	—	2	+7:08	24	9	7	7	9	14	30
Valpča vas	280	160	65	30	75	50	90	40	—	—	—	+25	—	1	+8:75	17	8	1	9	17	4	22

Vsi panji so AŽ sestava.

*) Panj štepukativno pitan.

zalogi! Zaostali so močno v razvoju, matice so sredi aprila skoro prenehale z zaleganjem (Brežice, Sp. Ložnica). Kjer je bilo pomanjkanje še večje, so čebele iztrgale zalego iz satja in končno od lakote pomrle. Poročila vedo povedati, da je posebno mnogo panjev padlo pri neorganiziranih kmečkih čebelarjih.

Bilanca tega meseca je prav žalostna: Mesečna poraba je bila zelo velika, daleko nad povprečno normalo. Medeni lonci so prazni. Panji so v razvoju zelo zaostali, ker so izgubili mnogo čebel. Slana je prvo pomladno pašo popolnoma uničila, sadno drevje je izvečine odcvetelo brez haska za čebele. Ostaja nam še upanje na obilno travniško pašo...

Ženitev Grahljevega Štefana

H. Peternel, Maribor.

(Nadaljevanje).

Dolararjev Tone je prišel ravnokar z ženo in otrokom, in veselo razpoloženje se je večalo od trenutka do trenutka. Seveda je bila to zasluga Gričarice, ki je gostom dobro postregla. Štefan je bil ves srečen, ker je sedel pri mizi Nežiki nasproti; govorila nista veliko z usti, a veliko več z očmi.

Ko se je vračal Štefan domov, si je vso pot ponavljal: „Nežiko, ali nobeno.“ Vedno se je zopet s sladkostjo spominjal njenega prosečnega glasu, ko je dejala očetu, naj le veliko pusti čebelam za zimo. Pa prav nič ni bila huda nad čebelami, dasi jo je ena pičila v uho, kjer tako hudo boli. S strahom se je spominjal divjanja Lenke radi pikov čebel, katere je sama povzročila s svojim oholim obnašanjem pred njegovim čebelnjakom.

„No, kako si kaj opravil, Štefan, pri Gričarjevih?“ je vprašal stric, ko ga je zagledal pred seboj.

„Ne vem stric, lepo je bilo tam; Gričarja sem že videl lani na predavanju pri naši podružnici, pa nisem vedel, da je on, dokler ga nisem videl v njegovem čebelnjaku. Tudi on me je takoj spoznal. Je dobrušen mož, dober gospodar in čebelar, njegova žena izvrstna gospodinja, hčere pa imajo čebele zelo rade. Ko sem prišel tja, so bili vsi razen matere v čebelnjaku; pripravljali so čebele za zimo. In veste, stric, ravno Nežka je tako lepo prosila

očeta, naj primakne družini še en meden sat, da bo gotovo dovolj za zimo. Ena čebela jo je pičila v uho, pa ni bila nič huda, še zagovarjala je čebele, češ, čebele ne vedo, kaj namerava človek z njimi, dobro ali slabo, zato branijo vselej svoj dom. Vse to je govorila, ko še ni vedela, da stojim za čebelnjakom, ker nisem hotel vstopiti in jih motiti pri delu.“

„Da, da, Gričarja spoznam iz hčerinih besed, bil je vedno tako uvideven, potrpežljiv in miroljuben, nikdar ni imel s kom prepira. Hoteli so ga tolikokrat izbrati za župana, pa je vselej odklonil in rekel, da se mora župan velikokrat ljudem zameriti, on pa ni za strogost, še manj pa za prepir. Prepričan sem, da bo njegova hči vzgledna žena, pa ti ne veš, ali ti jo da, če jo zasnuješ. Če reče Gričar ne, ne pomaga nobeno prigovarjanje več, ti pa si se že globoko zagledal v njene oči. Razen tega ne veš, kako bo z doto. Brez denarja ne moreš gospodariti, dasi ne bova teta in jaz preveč zase zahtevala. Dobro bi bilo, da bi malo poizvedel, jesen je že tu, v nekoliko mesecih bo pust, takrat pa mora biti poroka, teta ne more in ne more več dela zmagovati sama.“

„Vse to tudi mene skrbi, ljubi stric, in nimam poguma, praviti Nežki ali celo Gričarju o svojih namenih. Če bi ne bil prej dogovorjen z Lenko, bi bilo lažje, a sedaj, ko mi je dala slovo, mi lahko Gričar in Nežka očitata, da sem prišel šele sedaj snubit, ko sem preslab za Lenko. Ne zamerite mi — rajš bi videl, da bi mi Gričar rekel, da ne more dati hčeri nič dote, bi mi jo vsaj rajši dal za ženo.“

„Ne poznaš Gričarja! Njemu je bil denar vedno postranska reč; obotavljal se bo ravno toliko, če ji ne more dati ničesar, kakor, če ji more dati veliko doto. Dobro se zaveda, koliko je vredna njegova hči in jo ceni gotovo tako visoko, da višina dote gotovo ne bo odločevala, kar je nazadnje popolnoma pravilno. Gospodinja, ki je pridna in varčna na pravem mestu, prihrani v nekoliko letih hiši več, nego more prinesiti k hiši — najbogatejša nevesta.“

„Tedad ste istih misli kot Gričar in jaz, toda vaše besede so mi zmanjšale upanje, da bi me Gričar spoznal za vrednega, da bi mi dal svojo hčer za ženo.“

„Ni ti treba obupavati, nasprotno, menim, da te bo Gričar uslišal, če prideš s pravim tovarišem k njemu snubit. Velikokrat se ponesreči najlepše zasnovana snubitev, če se vzame za druga nerodnega tovariša. Razodeni se Dolinarjevemu Tonetu, da izveš,

kaj poreče on. Če te on potrdi v tvojem namenu, je zadeva že na pol rešena. Povabi ga, naj si ogleda Grahljevino, da bo lahko svojemu tastu povedal, kako je tukaj.“

„Škoda, da se nisem že prej pomenil z vami, bi ga lahko povabil že za prihodnjo nedeljo.“

„Počasi, Štefan, saj se ne mudi tako hudo! Počakaj še kakih štirinajst dni, potem pa pojdi k Tonetu, povabi njega in njegovo ženo na Martinovo nedeljo k nam, da bomo obhajali moj god. Spotoma povej še Gričarju, da ga prav prisrčno vabim in seveda tudi njegovo ženo in hčere. Z ženo bova že poskrbela, da bo našim gostom dobro pri nas, Tone ti ne bo odrekel, Gričar meni tudi ne, ženske pa itak rade gredo gledati, kako je kaj drugod.“

„Ne vem, kako bi se vam zahvalil za vse dobre, stric. Vi ste moj angel varuh, a težko mi bo prebiti štirinajst dni brez Nežke.“

„Angelu me ne primerjaj, ker mu nisem podoben, pomagati pa ti moram, ker vidim, da si sam ne znaš. Dva tedna boš že prebil brez Nežke. Vedno si bil dobrega spomina, zato menim, da se ti je njen obraz dovolj utisnil v tvoj spomin...“

„Utisnil že, pa vendar...“

„Nič vendar, zdaj gremo večerjat, potem k počitku, jutri bo dela čez glavo. Jeseni je vreme nestalno, ranjki moj oče so pravili, da lepi jesenski dnevi nimajo veliko bratov, in to je tudi resnica. Danes je lepo, jutri dežuje, pojutrišnjem pa naletava že sneg. Jeseni spravljati pridelke se bolj mudi, kakor nakladati poleti seno, kadar grmi.“

Štirinajst dni trdega dela je minulo. Tokrat so imeli jesenski dnevi veliko bratov, vreme je bilo stalno lepo, toda v soboto opoldne se je začelo kisati. Stricu Martinu je napovedovalo močno trganje po udih deževno dobo.

„Dobro, da smo spravili skoraj vse pod streho,“ je rekel pri kosilu, „bilo je celih štirinajst lepih dni skupaj, jih ne bo več toliko do novega leta. Če se jeseni spridi vreme po dolgi vrsti lepih dni, ni več upanja na stalno lepo vreme. Dobro je tudi tako, kakor je bilo letos. Napravili smo svoje, nekoliko lepih dni za spravljanje stelje bo že še. Ti, Štefan, boš pa lahko tudi pod dežnikom korakal v Dolino. Še meni prija poslušati padanje deževnih kapljic, ko je delo na polju končano in dež ne škoduje več pridelkom.“

Kljub dežju je Štefanovo srce veselo bilo, ko je šel vabit goste na stričevo godovanje.

Dolarjev Tone se je nekoliko pomišljeval zaradi dolgega pota, zlasti za ženo in otroka, a ko je ona predlagala, naj zapreže voz in naj spotoma prisedejo še Gričarjevi, je prijatelju obljubil, da pridejo.

Ko je bila ta zadeva rešena, je zaupal Štefan svojo skrivnost prijatelju. Ta se je zasmel in rekel:

„Takšen si, kakor sem bil jaz; menil sem, da nihče ne ve za moje srčne želje, pa je vsak že vedel vse, še preden sem odprl usta. Tvoje želje sva z ženo uganila že takrat, ko si me prvič obiskal, ker take stvari ne prikriješ ljudem.“

„Samo, da še ne ve tega Nežka...“

„Hočeš reči, samo da te usliši! Dekleta imajo za take stvari jako tenak čut; ko jo pogledaš, že ve, ali se zanimaš za njo ali ne. Nič drugače ni bilo z mojo. Ko sem jo vprašal, mi je rekla: „Že davno vidim, da bi me najrajši z očmi pojedel.“ Tebe izdajajo že tvoji pogledi, in nič ne dvomi, da ti je pogledala Nežka prav v dno srca.“

„Kaj pa Gričar, ali misliš, da on tudi že kaj ve?“

„Če tudi ve vse, se ne bo izdal, odločilno besedo bo izgovoril, ko ga boš vprašal, do tlej se bo delal gluhega in slepega.“

„Tone, ali me boš spremljal, ko bom šel snubit; bila sva si vedno dobra.“

„Bom, če ne pade odločitev že prej. To godovanje strica Martina je sumljivo, meni se zdi, da je stric vzel vse sam v roke. Če je tako, naj ti ne bo žal, Gričar ceni tvojega strica bolj kot kateregakoli prijatelja, zadeva je tedaj v najspretnjših rokah.“

Po poti h Gričarjevim je Štefan premišljeval prijateljeve besede, in ni mogel razumeti, kako bi mogla Nežka vedeti o njegovih namenih, ko ni o tem črnil besede. Bolje je umeval, zakaj je stric povabil na svoje godovanje vse Gričarjeve... Zamisljen je prišel že blizu Gričarjevine, ko je zaslišal od stranske steze sem dvoje ženskih glasov:

„Kam pa Štefan, ali k nam?“

Bili sta to Nežka in Mana, ki sta se vračali iz cerkve od večernic.

„Da, k vam sem namenjen,“ je pritrjeval Štefan, ju počakal in jima prožil desnico v pozdrav, pri čemer je opazil, da je lice Nežke spreletela rdečica, a Mane ne. Nežka je torej morala vedeti kaj o njegovi ljubezni, kar ga je zelo zmedlo.

Med pogovori o spravljenih pridelkih so kmalu dospeli na Gričarjevino, kjer so Štefana sprejeli kakor starega znanca. Ko je povedal željo strica zaradi godovanja in

pristavil, da bo zapregel Tone voz za vse, so mu kmalu obljubili, da pridejo vsi.

Zelo mu je ugajalo pri Gričarjevih, samo, ko se je spomnil, da bo treba snubiti, ga je obšla zadrega. Bilo je že pozno, ko se je Štefan poslovil od Gričarjev, telesno in duševno ves poživljen.

Na Martinovo nedeljo je bila na Grahljevini zbrana velika družba: Dolinarjev Tone z ženo in otrokom, Gričar z ženo in obema hčerama in gospod učitelj z družino. Okoli hiše in gospodarskih poslopij je bil pravi živ-žav, otroci so radovedno gledali v hleve, Štefan je razkazoval gospodu učitelju svoje čebelarstvo, stric pa Gričarjevim in Dolinarskim vse obsežno gospodarstvo.

„Lepo si vse uravnal, Martin; odkar sem bil zadnjič tu med vojno, me napredek kar preseneča,“ je hvalil Gričar, „a sedaj ubogajmo hišno gospodinjo, ki nas kliče že v drugič h kosilu.“

Kosilo je bilo kar imenitno; medica strica Martina je razvezala jezike, razpoloženje je postajalo vedno živahnejše. Na to je stric že dolgo čakal, sedaj je upal, da sme svojo zadevo povedati po čebelarstvo:

„Ti, Gričarjev Matevž, veš kot dober čebelar, da je treba vsakemu roju pripraviti primerno stanovanje. Gričarjevina je dala prvca pevca, ogrebel si ga v Dolinščino, kjer lepo uspeva — kaj ne da, Dolinarjev Tone! — Sedaj pričakuješ drugca. Danes si si ogledal Grahljevino, to bi bilo primerno stanovanje za pričakovanega drugca. Doma ti dorašča mlada brhka matica, kaj praviš k mojemu prijateljskemu predlogu?“

Vsi so razumeli, kam meri stric Martin: Gričar je gledal resno predse, Nežko je oblivala rdečica, Štefan se je na stolu predsedal sem in tja, Dolinar je gledal smejé v ženo, Mana se je poglobila v pregledovanje tkiva miznega prta, gospod učitelj pa je gledal skozi naočnike sedaj tega, sedaj onega, Gričarca in teta pa sta se — pogledovali.

Naposled je odgovoril Gričar počasi in beseda za besedo je zvenela, kakor da bi udarjal po jeklu:

„Stric Martin, menim, da smo te vsi razumeli. Ostanem pri tvojem načinu izražanja misli. Drugec je res goden za izlet, a treba je vedeti, ali mu ugaja od tebe predlagano stanovanje na Grahljevini in vse kar sliši zraven, to je prvo vprašanje. Drugo vprašanje je, ali si ni to stanovanje izbral že kak drug roj, ki bi branil svoje pravice in bi potem znalo priti do nevšečnosti. Tretje vprašanje je, ali veš, Martin, da roj nima ničesar drugega, kot to, kar ima v sebi?“

„Odgovor na prvo vprašanje moraš dobiti od tvoje hčerke Nežke. Na drugo vprašanje naj odgovori Štefan sam. Štefan, razloži nam po resnici vse, kako je bilo z Lenko. Ni se ti treba sramovati zaradi te zadeve.“

Štefanu je postalo vroče, a vaje bil brez ugovora ubogati strica. Začel je razkladati, ne da bi se oziral po gostih, svoje razmerje z Lenko Gorjančevo od začetka do konca. Nič ni dodal, ničesar prikrival. Gostje so sledili z zanimanjem njegovemu pripovedovanju in ko je končal, ga je Gričar vprašal:

„Dobro, slišali smo vse, ne dvomimo o resničnosti tvojih besed, Štefan, a hočem še vedeti, kaj čuti tvoje srce za njo. Sovražiš li Gorjančevo Lenko radi njenega ravnanja, ji želiš dobro ali slabo?“

„Ni mi še treba premišljevat i o tem, saj sem štirinajst dni in noči po usodnem dogodku vse premislil in pretehtal: nič ni ostalo drugega kot spomin na dogodek. Ne ljubim je prav nič več, sovražim je tudi ne, ne želim ji hudega, in ne bom ji nevoščljiv radi dobrega. Sram me je, da sem jo mogel tako kmalu izbrisati iz srca, a moja ljubezen do nje je umrla, ko se mi je pokazala taka, kakršna je. Sam ji nisem nikdar ničesar obljubil, sploh nisem prišel do besede pri njej; bila je prepričana, da se moram čutiti srečnega, ako se me usmili in me vzame za moža.“

„Ta odgovor mi zadostuje popolnoma, Grahljevina je prosta in ni je ovire za vselitev drugca. Ako bi rekel, da jo sovražiš, bi tvoje srce ne bilo prosto, ker sta sovraštvu in ljubezen le dva različna poganjka iste korenine. Le v tistem srcu res umre ljubezen, katerega ne zanima več nadaljna usoda prej ljubljene osebe. Gospod učitelj in tudi mi, trdi kmetovalci, najgloblje poznamo skrivnosti človeškega srca.“

„Življenje je boljši učitelj, nego mi,“ je priznal gospod učitelj.

„Zadnja beseda v tej zadevi naj bo moja,“ se je oglasil stric Martin, „kako je zadovoljen drugec s stanovanjem, in kako je Štefan zadovoljen z njim, dasi nima nič drugega nego, kar ima v sebi, je zadeva obeh, ki naj jo rešita sama, kaj ne da, Gričar? Mi se pa danes veselimo v zavesti, da je zadeva rešena.“

Zavladalo je najveselejše razpoloženje. Posebno srečen je bil videti stric Martin. Njegove bistre oči so opazile, da je Nežka podala Štefanu roko pod mizo in da jo je on dolgo zadržal v svoji. Bila je že trda

noč, ko so zapregli konja, pa še dolgo so se poslavljali, preden so se odpeljali.

*

Kako je bilo lepo takrat, ko sta se vzela Štefan in Gričarjeva Nežka, vedo povedati pri vseh sosednjih hišah. Ako zanese čitatelja pot v dolino, bo izvedel vse podrobnosti od Toneta, ali še natančnejše od njegove žene. Samo to je treba povedati, da ni prišla Nežka k hiši praznih rok, kajti dote in opreme je dobila sabo več nego katera koli nevesta v fari.

*

Minula so leta. Danes sedijo na klopici pred čebelnjakom: stric Martin, Štefan, Nežka in petletna Štefka in opazujejo čebele, ki se vračajo sedaj proti večeru v svoje domove. Teto so pred letom dni pokopali, stric je pa ostal pri hvaležno mu udanemu Štefanu in ljubeznivi Nežiki.

„Ata,“ je vprašala zvedava Štefka, „zakaj piči čebela, ko pravijo stric, da mora potem umreti?“

„To ve boljše tvoja mamica, naj ti ona to razloži, jaz pa bom poslušal z isto slastjo kot takrat za čebelnjakom na Gričevini.“

Blažen smehljaj je zaljšal obraz mlade žene, ko je otroku razlagala: „Vedi, da so lakomni ljudje, kateri poberejo čebelam ves med, da morajo revice potem umreti od lakote. Čebelice ne vedo, kateri ljudje so hudobni, zato se zakade v vsakega, kateri se loti njih medenih zalog, ga opikajo in umrjejo rade, samo da bi rešile svoje sestrice grozne smrti. Zapomni si, otrok, čebela je pridna, kadar nabira med, še bolj pridna je, kadar da svoje življenje za svoje sestrice. Zato se ne smeš nikdar jeziti, če čebela piči, kriva si vedno ti, ker ji stojiš na poti ali ker stikaš po njenem domu.“

Sonce je zahajalo in metalo svoje zadnje žarke na četvorico srečnih ljudi na klopici pred Štefanovim čebelnjakom. S sosednjega griča se je pa čul prepir in razgrajanje ter ženski klici na pomoč. Tjakaj se je bila omožila Gorjančeva Lenka in zanesla v prej mirni dom pekel sovraštva in prepira.

Štefan je hvaležno gledal v čebelnjak in rekel: „Čebele so me rešile v največji nevarnosti življenja. Da sem v nebesih mesto v peklu, je zasluga mojih čebel, kako bi jih ne ljubil?“ „Ne zapusti čebel, če hočeš svojo srečo,“ je rekel stric, mlada žena pa je vsa srečna in brez besed zrla v svojega moža.

DRUŠTVENE VESTI

Občni zbor osrednjega društva je bil dne 15. maja t. l. in je potekel v lepem složnem skupnem delovanju. Podrobno poročilo bomo objavili v prihodnji številki lista.

Spominski zavarovalni sklad. Na predlog g. predsednika prof. Verbiča in po odobritvi širšega odbora je občni zbor sklenil, da se sme ustanoviti „Zavarovalni sklad“ za škodo povzročeno po čebelnih kužnih boleznih. V ta sklad se bo nalagalo od vsakega člana letno po Din 2.—, ki se bosta odtegnila od članarine. Članarina ostane zato letos neizpremenjena, to je 35.— Din. Od tega zneska bo dobila podružnica 5.— Din, zavarovalni sklad 2.— Din, osrednje društvo pa 28.— Din. Podrobna pojasnila in pravilnik o skladu bomo objavili v kratkem.

Članarina. Mnogo je še zaostale članarine, ki raste že v obupen znesek. Ker ne pomagajo nobene prošnje več, je odbor sklenil, da se doda tajništvu pomožna moč, ki bo

začela takoj z neizprosnim izterjavanjem zaostale članarine. Da se zamudniki izognejo vsem neljubim stroškom, prosimo še enkrat, da zaostalo članarino nemudoma nakažejo. Če tega ne bodo storili, naj pripisejo posledice (tožbene stroške) le sami sebi.

XIV. seja dne 28. aprila 1938. Odbor je reševal prošnje za predavanja pri podružnicah, v glavnem pa pripravljal potrebno gradivo za sejo širšega odbora in občni zbor.

XV. seja dne 5. maja 1938. Na seji sta bila navzočna oba gg. pregledovalca računov, ki sta odboru podala poročilo o reviziji vseh društvenih blagajniških knjig. Nato je odbor pregledal računsko zaključke upravnega oddelka ter razpravljal o blagajniškem stanju uprave. Pretresal je tudi proračun za leto 1938. G. predsednik se je obema pregledovalcema toplo zahvalil za velik trud in delo.

XVI. seja dne 12. maja 1938. Odbor je reševal predloge podružnic za občni zbor in razpravljal o jubilejni razstavi mariborske čebelarke podružnice.

XVII. seja dne 14. maja 1938 je bila seja širšega odbora društva. Razen dveh so bili na

seji navzočni vsi gg. odborniki. Sejo je otvoril g. predsednik, nato je tajnik prečital vse sklepe ožjega odbora, ki jih je sprejel v času od zadnje seje širšega odbora. Vse je širši odbor odobril.

Širši odbor je nato odobril tudi tajnikovo poročilo za občni zbor, ter blagajniško poročilo upravnega oddelka in Čebelarne. Potrebna pojasnila sta gg. odbornikom podala oba blagajnika. Po tej točki je prišel kot gost na sejo čebelarški referent banske uprave g. Okorn, nakar se je pričela razprava o smernicah nove naredbe za prevažanje čebel v ajdovo pašo. G. referent Okorn je omenil, da namerava banska uprava urediti prevoz čebel v pašo na ta način, da bodo v novi naredbi točno določena stojišča in število panjev, ki se bodo smeli postaviti na ta stojišča v pašo. Ko so gg. odborniki dobili še razna pojasnila o izvedbi nove naredbe in ko so podali še svoje predloge, je bila s tem ta točka končana, na kar je g. referent sejo zapustil.

Tej razpravi je sledila razprava o volitvi novih odbornikov, nato pa razgovor o razstavi mariborske čebelarke podružnice. Daljše poročilo o tem je podal predsednik „Zveze“ g. Henrik Peternel. Svoja mnenja pa so dodali še g. predsednik ter gg. odborniki Žnidaršič, Majer, Peterlin, Štefancioza in Babnik. Širši odbor je nato sklenil predlagati občnemu zboru, da odobri za razstavo podporo v znesku 5000 Din.

Glede pregledovanja zdravstvenega stanja panjev je širši odbor sklenil, da naj se ta akcija, ki se je izvršila predlanskem v ptuj-skem okraju, lansko leto pa ponovno v ptuj-skem okraju, nanovo pa v ljutomerskem sodnem okolišu, letos nadaljuje še v radgonskem okolišu. Društvo bo bansko upravo prosilo, da mu za to veliko delo nakloni primerno podporo.

Na predlog g. predsednika prof. Verbiča je širši odbor sklenil, da bo občnemu zboru predlagal, da ob 40 letnici društvenega obstoja usta-

novi „Zavarovalni sklad za povrnitev škode, povzročene po kužnih čebelnih boleznih“. V ta sklad naj bi se nalagalo po 2— Din od vsakega člana letno, kar bi se odtegnilo od članarine.

Predlogi podružnic za občni zbor so bili skoro vsi sprejeti, odklonjena sta bila le dva za nova odborniška mesta v širšem odboru. Ker bi se s tem povečali stroški za potnine, je širši odbor sklenil da ta predloga predloži občnemu zboru v odklonilnem smislu.

O „Zvezi“ v Beogradu je podal poročilo g. predsednik, ki ga je odbor vzel na znanje.

Pri slučajnostih je bil odobren predlog za ustanovitev „Zveze čebelarških podružnic Antona Janše s sedežem v Kranju“. Dalje je bil odobren predlog za občni zbor, da se kot priloga Čebelarja izdajo barvaste slike naše čebele, in sicer slike matice, trota, čiste čebele in čebele križanke. Po tej točki je g. predsednik sejo širšega odbora zaključil.

XVIII. seja dne 15. maja 1938. Na tej seji širšega odbora takoj po občnem zboru se je odbor konstituiral. Seje se je udeležilo 12 odbornikov. Sklenjeno je bilo, da ostanejo funkcije v rokah istih odbornikov kot preteklo leto. Predsednik je ostal prof. Josip Verbič, podpredsednik I. Henrik Peternel, podpredsednik II. prof. Slavko Raič, tajnik in blagajnik Dermelj Mirko, vodja Čebelarne rav. Arko Adolf, urednik lista Bukovec Avgust, vodja opazovalnih postaj Majer Julij, vodja knjižnice prof. Slavko Raič, vodja plemenilne postaje prof. Josip Verbič.

XIX. seja dne 10. maja 1938. Ožji odbor je dovolil dva tečaja o vzreji matic, ki jih bo vodil g. prof. Verbič; odobril je ustanovitev plemenilne postaje podružnice Mozirje in razpravljal o razstavi mariborske podružnice, v glavnem pa o občnem zboru Zveze v Beogradu, ki bo v nedeljo, dne 22. maja.

NAŠE PODRUŽNICE

VABILO

na ustanovni občni zbor

„ZVEZE ČEBELARSKIH PODRUŽNIC
ANTONA JANŠE V KRANJU“,

ki bo

v nedeljo, dne 26. junija 1938. ob 9. uri
dop. v telovadnici drž. realne gimnazije
v Kranju.

Dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Poročilo o razvoju in napredku čebelarstva na Gorenjskem od Janševih časov dalje do danes.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

Eventuelne predloge in nasvete, določitev delovnega programa „Zveze“, naj poobla-

ščeni delegati gorenjskih podružnic predložijo na dan ustanovnega občnega zbora.

Gorenjske podružnice vabimo, da se ustanovnega občnega zbora po svojih delegatih udeležijo polnoštevno.

Pripravljalni odbor.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek, 7. junija ob 8. uri zvečer v običajnem lokalju. Člani in njihovi prijatelji so na odborovih sejah vedno dobrodošli gosti.

Tajnik.

KRANJ.

Kranjska čebelarška podružnica je uredila na Fužinah v Kokri svojo plemenilno postajo, ki je bila v nedeljo, dne 15. maja otvorjena. Vse podružnične člane kakor tudi člane sosednjih podružnic opozarjamo na to z vabilom, da se te zelo koristne usta-

nove prav pridno poslužujejo. — Točna navodila, kako imajo čebelarji na plemenišču postopati, so nabita na čebelnjaku.

Odbor kranjske čebelarke podružnice je s tem ponovno dokazal svojo agilnost in vnemo za povzdigo domačega čebelarstva in zasluži vso pohvalo.

Opozorilo. Za člane ljubljanske podružnice, ki so še v zaostanku s članarino, so današnji številki priložene poštne položnice. Člani-zamudniki se naprošajo, da čimprej nakažejo članarino že radi nemotenege dostavljanja društvenega glasila in pa, ker je pri vseh društvih načelo, da se naročnina plačuje vnaprej. Prosimo, da prizadeti prednje opozorilo uvažujejo.

Ljubljanska čebelarška podružnica.

Podružnica v Stični na Dolenjskem kupi dobro ohranjeno točilo. Ponudbe poslati na naslov podružnice v roke Lenardiča Petra v Stični.

Podružnica Dravograd je zborovala dne 30. januarja. G. predsednik je podal poročilo o delovanju podružničnega odbora in podal smernice za nadaljno delo. Odbor namerava v prihodnjem letu naročiti več orodja za skupno rabo in s tem pomagati svojim članom.

Občni zbor podružnice na Muti je bil dne 30. januarja. Vsa poročila so bila podana z zanimivimi podatki o delovanju odbora in članov. Kljub majhnemu številu članov je vendar podružnica dobila svojo stiskalnico in pripravila vse potrebno za pravilno kuho voska. Izvoljen je bil odbor z novim predsednikom.

Podružnica Stari trg pri Ložu je imela občni zbor dne 2. februarja. Poročilo o njem še sledi.

Podružnica Štrigova-Razkrižje. V nedeljo 10. aprila je bil naš občni zbor. Prisostvovalo mu je skromno število članov. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da je podružnica marljivo sodelovala pri akcijskem odboru za zaščito domačih čebelarjev, pri anketi za ajdova pasišča, pri določitvi pasišč, pri pregledu čebelnjakov po strokovnjakih in pri inicijativi za pogozdovanje z medecimi drevesi. Dobila je svoj lastni žig, uredila seznam in obračun članarine ter preskrbela dve podpori v skupnem znesku 600 Din za novo stiskalnico za satje. Obljubljeno predavanje je odpadlo, kar pa ni zakrivila podružnica. Zapadla članarina se bo izterjala z opomini, oziroma s tožbo. Stanje blagajne je zelo povoljno, saj izkazuje nad tisoč Din gotovine, ki se bo sedaj uporabila za stiskalnico. Pri volitvah so bili izvoljeni: Janko Belec za predsednika in tajnika, Žuman Josip za blagajnika, Tkalec Martin, Novak Tomaž ter Knehtl Franjo za odbornike. Za predavanje bo zaprosen isti predavatelj, ki je imel namen predavati že v preteklem letu. Podružnica bo poslala na društveni občni zbor predsednika kot delegata, oz. blagajnika kot njegovega namestnika. Občni zbor je izrekel upravi šole, ki je do sedaj pogozdovala vsako jesen in pomlad okoliš z medecimi drevesi, toplo zahvalo. Ž željo, da bi bilo to leto boljše za čebele in še uspešnejše za podružnico, je bil uspeli občni zbor zaključen.

Čebelarška podružnica št. Peter-Brusnice obvešča svoje člane, da bo dne 12. junija t. l. celodnevni čeb. tečaj v št. Petru.

Predaval bo g. Zdešar Henrik, šol. upr. v št. Janžu. Na to že danes opozarjamo naše čebelarje, da se bodo udeležili tečaja v čim večjem številu.

Odbor.

Novomeška čebelarška podružnica ima sedaj zopet čebelarke potrebe, ki se dobe pri predsedniku podružnice, g. Valesu J. na Ločenski cesti, odnosno Seidelnovi ulici, t. j. tam, kjer se odcepi stara cesta na Trško goro. — Satnice, sladkor za pitanje čebel in zamenjavo voska za satnice pa oskrbuje in oddaja blagajnik podružnice g. Šetina J., Šukljetovala ul. 11 (v občinski pisarni Šmihel-Stopiče). Kdor želi satnice, naj pošlje vosek vsaj do 5. junija t. l. — Denar za sladkor pa naj vsak sabo prinese, ker blagajnik težko daje na „puf“. Dobe se še tudi knjige „Praktični čebelar“ in „Janša“ ter „Čebelne kužne bolezni“, ki jih ima na zalogi tajnik podružnice g. Lilija.

Priredili smo predavanji v Stopičah, kjer nameravajo čebelarji ustanoviti svojo podružnico in pa v Podgradu. Predaval je g. Lilija, čeb. učitelj. Na obeh predavanjih je bilo mnogo čebelarjev, res pravih čebelarjev, ki tudi ob teh slabih letinah ne obupavajo.

Banska uprava je podelila podružnici podporo za stiskalnico za vosek. Podružnica misli tudi na plemenilno postajo v Gorjancih. Nabaviti si namerava pripravo za prevažanje čebel na pašo in pa tehtnico.

Ker pride letos na vrsto Dolenjska glede ureditve pašišč, bo v kratkem sledil sestanek čebelarških podružnic novomeškega okraja v Novem mestu. Kadar boste vabljeni, pridite gotovo! Vsak naj prinese zanesljive podatke, koliko je v njegovem okolišu ajdovega polja.

V. Lilija, tajnik.

Novomesto. Na kmetijski šoli na Grmu je bil dne 9. in 10. maja čebelarški tečaj. Predavala sta g. Jože Okorn, ban. čeb. referent in pa g. Koželj, župnik z Male Loke. Tečajnikov je bilo okrog 20, ki so z zanimanjem sledili predavateljima. Ker se zadnjih sedem let ne izplača čebelarenje v A. Ž. panju na med, se bo od kr. banske uprave storilo vse, da se omogoči trgovina z živimi čebelami. Čebelarili bomo na roje, saj bo imel čebelar več dobička, če bo prodajal roje, za katere je prav mnogo povpraševanj. V tujini so prišli do spoznanja, da je pač še najboljša „Kranjica“, to je čista siva čebela.

Prve roje smo imeli 3. in pa 6. maja. April nam je pa pobral mnogo družin, ker ni bilo dobiti sladkorja za pitanje. Sedaj je tu, a čebele so pa odšle v krtovo deželo. April je dal čebelar in čebelarjem po duši.

Omembe vredno je tudi, da smo imeli meseca marca v panjih nov med. 20. marca smo pod Gorjanci prestavljali zalite sate v medišče in jih nadomeščali s praznimi, da je matica mogla zalagati. Dva čebelarja sta točila in prodala med po 18 din kg. — Kaj je bilo pozneje, ne vem, le to je znano, da je v aprilu izginil ves med, ki so ga čebelarji pustili. Izredno je medila mačkova in pa pomladanska resa.

V aprilu je bilo preko 200 mrličev samo v novomeškem okolišu, ker je marec prevzel vlogo aprila.

Gorjanski stric.

Opozorilo. Lansko jesen, po ajdovi paši, me je g. P. iz Celja opozoril, da se je pojavila kuga čebelje zalege v vasi Dražence, 4 km zapadno od Ptuja. V tej vasi je imel čebele na ajdovi paši g. S. iz Slov. Bistrice, menda 18 AŽ panjev. Ko jih je pripeljal domov, je moral uničiti 10 panjev. Kakor sem pozneje zvedel, so se okužili še ostali, tako da je moral vse uničiti. Čebelarstva zadržana uslužbencev državnih železnic je nudila temu svojemu članu prvo pomoč.

V Dražencih in v njih bližini so imeli čebele na paši še drugi čebelarji. Opozarjam na ugotovitev boleznih posebno one iz Rogatca, ki so imeli čebele v bližini okuženih. Sedaj pri pregledovanju zalege naj večkrat natančno pregledajo vso zalego v vseh panjih. Konec paše je bilo v Dražencih ropanje in je prav lahko mogoče, da so čebele same takrat zanesle to grdo kužno bolezen.

Domačim čebelarjem sem radevolje na razpolago, da brezplačno pregledam osumljeni okoliš, ako me za to pozovejo.

Pri pregledovanju čebeljakov leta 1936. ni bilo v Dražencih in okolici nikake čebelne bolezni. Mogoče je, da so čebele prišle že okužene iz Slov. Bistrice,* kajti tovariš je precej pozno opazil bolezen.

Na vsak način opozarjam na to vse čebelarje!
Lenarčič Franc.

Premični in nepremični panji v Nemčiji. Ker se tako radi sklicujemo na nemške čebelarstva mojstre — tuji zvonovi vedno lepše pojo — in hvalimo nemško napredno čebelarstvo, ne bo odveč, če navedemo nekoliko števil iz nemške čebelarstva statistike za l. 1935. Vseh panjev so našli 2,154.249 (v primeri z l. 1934 celih 142.171 več). Od teh jih je bilo 1,610.448 s premičnim satjem, 523.801 pa z nepremičnim. Torej skoraj četrtina panjev je v rokah „nazadnjakov“, ki se še vedno niso oprijeli modernih panjev. Starih vrst panjev je največ v Vzhodni Prusiji, v Pomorju in v Hannoveru. Tam število slamatih košev daleko presega število panjev na premično satje. Zakaj? Tam je že od davnih časov doma svojevrstno čebelarstvo, ki se skoraj nič ne razlikuje od našega staroslovenskega (kranjskega). Za tiste kraje je ta način čebelarjenja najbolj donosen. Ker so ondotni čebelarji na glasu izvrstnih

praktikov, nikomu niti na misel ne prihaja, da bi jih skušal modernizirati in odvrniti od preizkušenega načina čebelarjenja. Glavna stvar je, da ima čebelar kaj haska od čebel.

To smo omenili samo zato, da ne bomo naših kranjčev čez ramo gledali.

Velik dobrotnik srbskega naroda. Srbski rodoljubi so se vedno zavedali svojih dolžnosti do naroda. Zgodovina nam nudi sijajne dokaze njih požrtvovalnosti in ljubezni do domovine. Mnogi izmed njih so žrtvovali vse do zadnje pare. Zaradi tega imajo Srbi mnogo ustanov (zadužbin), iz katerih zajemajo sredstva za pospeševanje kulture. Beograjsko vseučilišče, srbske šole, zavodi, kmetijske organizacije, znanstvene institucije dobivajo iz „zadužbin“ velike zneske v kulturne in znanstvene namene, vsote, ki znašajo težke milijone. Tudi srbski čebelarji so deležni teh človekoljubnih ustanov. Lani so dobili iz zadužbine Nikole Spasića 50.000 Din za prirejanje čebelarških tečajev.

Spasićeva zadužbina izkazuje 36,000.000 dinarjev premoženja. Iz dohodkov so lani nakazali velike zneske v kmetijsko prosvetne namene. Koliko dobrega bodo lahko storili s tem denarjem že v enem samem letu in tako dalje — leto za letom. Tisoči in tisoči bodo deležni dobrote blagega človeka, ki je položil narodu na oltar vse svoje imetje, da s tem dejansko dokaže svojo ljubezen do domače zemlje.

Najnovejša napaka naše šivke. V čebelarstvu časopisu „Kärntner Biene“, ki izhaja v Celovcu, se nekdo bridko pritožuje, kako krivično je, da Nemci iz rajha ne poznajo „koroške“ čebele, pač pa kranjsko. Člankar pravi: „Koroška je že več stoletij rejsko ozemlje sive carnica čebele, ki je po vsem svetu znana zaradi svoje pohlevnosti, marljivosti in odpornosti proti boleznim. Čudno pa je, da je koroška čebela znana v Nemčiji večinoma pod imenom kranjska čebela. Nekdaj so prihajali kranjski čebelarji trgovci na Koroško, so tukaj nakupili kmečke panje in jih potem razpošiljali kot kranjske kmečke panje. Skrajni čas je, da našim nemškim čebelarstvom to pojasnimo in dosežemo, da bo koroška čebela kot taka poznana in tudi imenovana. — Le redkokje je kmečko čebelarstvo zgrajeno na tako široki podlagi že

* Prav gotovo! Med ajdovo pašo se bolezen ni mogla v toliki meri razpasti. Ur.

izza pradavnih časov, kakor na rejskem ozemlju carnice na Koroškem“.

Prozorno je, kakšne namene zasleduje „Kärntner Biene“ s temi vrsticami: odjesti našim kmečkim čebelarjem še zadnji grižljaj čebelarskega kruha, ki jim je ostal, ko so skoraj vse tuje države prepovedale uvoz čebel.

Kranjska čebela je doma povsod, kjer bivajo Slovenci, torej tudi po slovenskem delu Koroške. Čisto naravno je tedaj, da so pred svetovno vojno kupovali naši čebelarski trgovci čebele tudi od koroških slovenskih čebelarjev. Takrat ni bilo med Koroško in Kranjsko nobenih meja, vsi čebelarski trgovci so pa bili tostran Karavank. Izvoz čebel je bil živahen in kadar je zmanjkalo čebel tostran Karavank, so nakupovalci šli med slovenske čebelarje na Koroško. Od nemških Korošcev jih nikdar niso kupovali, ker nimajo slovenskih panjev (kranjičev) in ker je čebelarstvo v teh panjih v navadi skoraj izključno v slovenskem delu Koroške.

Kako pa je sedaj? Sedaj prihajajo koroški čebelarski trgovci k nam v Jugoslavijo in pokupijo po Gorenjskem in Dolenjskem vse čebele, kolikor jih morejo dobiti ter jih potem razpečavajo kot „echte Kärntner Alpenbienen“. Toda tega, „Kärntner Biene“ ne omenja, ker bi ne bilo v interesu njenih računov...

Našo sivo čebelo so krstili za kranjsko (apis carnica) zato, ker so prve pošiljke čebel prišle s Kranjskega in je bil izvoznikar Roschnitz iz Podsmreke pri Višnji gori na Kranjskem prvi, ki je inozemstvo opozoril na to čebeljo pasmo. Takrat so domnevali, da je siva čebela doma samo na Kranjskem. Zato ji je Pollmann, ki jo je prvi znanstveno opisal, dal latinsko ime apis carnica = slov. kranjska čebela. Pod tem imenom je sedaj po vsem svetu znana in bo tudi ostala, kajti znanstvenega imena zoologi ne bodo izpreminjali špekulacijskim namenom kakega posameznika na ljubo.

Danes vemo, da kranjska čebela ni doma samo na Kranjskem in po slovenskem delu

Koroške, marveč povsod, kjer bivajo Slovenci, Hrvati in Srbi. To je pred nekoliko leti ugotovil dr. Götze, ravnatelj čeb. zavoda v Mayenu v Porenju (Nemčija), ki je prepotoval vso Jugoslavijo z goljuz namenom, da prouči kranjsko čebelo in dožene, kje povsod je razširjena. Tega dejstva sedaj ne bo mogla spremeniti niti Kärntner Biene, pa naj piše kar hoče.

Redek čebelarski jubilej bi bil letos lahko praznoval naš prijatelj g. Matevž Vidmar v Veštru pri Škofji Loki. Dne 25. maja je poteklo 50 let, odkar je ogrebel roj, ki je nekomu pobegnul. Od takrat čebelari nepretrgoma.

Gospod Vidmar je vzoren in izobražen čebelar, kakršnih je le malo. Ko so bile boljše čebelarske letine, je imel lepo skladanico A. Ž. panjev, zaradi slabih letin je pa njih število znatno znižal. Včasih je sodeloval pri Slov. Čebelarju, sedaj se mu je črnilo posušilo in pero zlomilo. Le kako naj človek potem piše? Vodil je tudi opazovalno postajo in pomagal pri podružnici orati domačo čebelarsko ledino.

Upajmo, da ga bodo boljše čebelarske letine zopet spravile med „velečebelarje“ in da bo tudi v Slov. Čeb. še kako povedal.

Pozdravljen Matevž in naše prisrčne čestitke k jubileju!

Paša na akaciji bo letos slaba. Pozebe so napravile mnogo škode. Ponekod je uničene akacije do 90%. So pa tudi kraji v Bački in Banatu, kjer mráz ni napravil posebne škode. Kako je z akacijo v drugih banovinah, še ni znano. Kaže ne posebno dobro, kajti akacija začne cvesti okoli 20. maja, pa se je vreme skisalo.

Odgovor na mnoga vprašanja. Naša vrla čebelarska prijateljca in sotrudnika Sl. Čeb., gg. Frančišek Rojina in Fr. D. Jug, sta hudo bolna. Bralec Sl. Čeb. jih zelo pogrešajo in sprašujejo, zakaj sta utihnila. Le kako naj človek piše, ko je neusmiljeno priklenjen na posteljo?

Za trdno upamo, da jima bo vrnjeno ljubo zdravje in da bosta še sukala pero v čast našega čebelarstva. Da bi bilo res tako, jima želijo vsi slovenski čebelarji, brez izjeme, še posebno pa stric Matic.

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na „Slovensko Čebelarsko društvo“ v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na „Društveno Čebelarno“ v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 15/I. Telefon 38-38.

Izdajatelj za Slovensko Čebelarsko društvo in urednik: Avgust Bukovec.
Tisk J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Pojasnila

za razstavo

čebelarske podružnice v Mariboru

1. Kakor je razvidno iz vabila — objavljenega v tej številki — bo razstava živih čebel dne 31. julija t. l., v slučaju slabega vremena dne 7. avgusta t. l. na prostoru gostilne Veber na Pobrežju pri Mariboru.

2. Splošna velika razstava čebelarskega orodja in pridelkov bo na prostoru „Mariborskega tedna“ od dne 6. do 15. avgusta 1958.

3. Žive čebele in čebelarske predmete sme razstaviti vsak čebelar, ki je član ene ali druge čebelarske podružnice drav. banovine, kakor tudi posamezne podružnice skupno. Vsak razstavljalec se mora v določenem roku prijaviti pri tajništvu mariborske čeb. podružnice.

Upravičeni so nadalje sodelovati pri razstavi vsi čebelarji kraljevine Jugoslavije, ki so včlanjeni pri Savezu jugoslovanskih čebelarskih društev v Beogradu.

4. Vsak udeleženeec, ki se prijavi v določenem roku pri vodstvu podružnice se s tem zaveže, da se bo razstave gotovo udeležil.

5. Udeleženci razstave, to so lahko posamezni čebelarji ali podružnice, dobe za svoje požrtvovalno delo in trud, po oceni ožjega odbora, posebne nagrade, kakor kolajne, diplome, knjige, orodje itd.

6. Razstavljalci, ki se udeležijo obeh razstav imajo prednost pred čebelarji, ki so razstavili samo na eni razstavi.

7. Med in medico, kupi in prodaja prireditelj v lastni režiji.

8. Prevozne stroške za razstavno blago plača po možnosti prireditelj.

9. Prireditelj razstave odklanja vsako odgovornost za škodo, ki bi eventualno nastala med prevozom, ali pa na razstavnem prostoru, pač pa je preskrbljeno za vestno in strogo stražo za razstavljenе predmete.

10. Prireditelj ima pravico po potrebi spremeniti določila in program razstave.

11. Čebelarji in podružnice, ki se nameravajo udeležiti razstav, morajo prijaviti udeležbo najkasneje do 30. junija t. l. do 18. ure pri

Obrni!

tajništvu mariborske čebelarke podružnice v Mariboru, Zrinjskega trg št. 6. Istotam dobi vsak interesent nadaljna pojasnila.

12. Vsak udeleženec mora na prijavi navesti kaj namerava razstaviti na razstavi živih čebel in kaj na razstavi predmetov. Obenem naj sporoči, koliko prostora bo potreboval na razstavi živih čebel in koliko na razstavi predmetov.

13. Posebno prosimo in priporočamo, da razstavijo čebelarji poleg novejših tudi starodavne panje, knjige, staro orodje, razne čebelarke statistike, slike, končnice, med, medicó, žganje, razne vrste voska, opazovalne panje, umetno satje itd.

Z ozirom na potrebno propagando slovenskega čebelarstva v našem obmejnem področju vljudno vabimo, da se razstave udeleže vsi zavodni čebelarji ter s tem pomagajo k procvitu našega čebelarstva.

Za razstavljalni odbor čebelarke podružnice v Mariboru:

predsednik:
Oton Črepinko.

tajnik:
Josip Živko.

Banovinska kmetijska šola v Sv. Juriju ob juž. želez.

bo pričela novo šolsko leto 15. septembra t. l., ki bo trajalo do 31. avgusta 1939. V šolo se sprejmejo sinovi kmetijskih staršev, ki naj po dovršenem pouku ostanejo na domači kmetiji. Stari morajo biti vsaj 16 let. Mesečna oskrbovalnina se določi po premoženjskih razmerah staršev in znaša od 75— do 300— din na mesec. Brezplačnih mest ni. Prošnje, kolkovane s kolkom za din 10— je vložiti na ravnateljstvo kmetijske šole najkasneje do 15. julija. Priložiti je krstni list, domovnico, spričevalo o nramnosti, odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo ljudske šole, obvezno izjavo staršev, da bodo krili stroške šolanja in da ostane prosilec po šolanju na domačem posestvu, kolka prosto uverenje o imovinskem stanju, ki ga dobe pri srezu.

Ostala pojasnila daje ravnateljstvo kmetijske šole.